



Türk Toraks Derneği Dünya Günleri Etkinlikleri

24 Mart 2005 Dünya Tüberküloz Günü

Türk Toraks Derneği 24 Mart Dünya Tüberküloz Günü etkinliğini İstanbul Tabip Odası ve Türk Tabipleri Birliği ile ortak basın toplantısı ve panel yaparak ülke gündemine taşıdı. Basın toplantısında, Prof. Dr. Eyüp Sabri Uçan, Prof. Dr. Zeki Kılıçarslan, Doç. Dr. Haluk Celalettin Çalışır ve Prof. Dr. Gencay Gürsoy tarafından, ülkemizde tüberküloz sıklığının azalmadığı, metropollerde sorunun giderek büyüdüğü, tüberküloza ayrılmış yatak sayısının azaltıldığı, İstanbul'daki bazı semtlerde tüberküloz insidensinin Afrika ülkeleri ile karşılaştırılabilecek kadar yüksek olduğu vurgulandı. Dünya Sağlık Örgütü tarafından 1993 yılında tüm dünya için önerilen ve 180'den fazla ülkede yasağa geçirilmiş olan doğrudan gözetimli tedavi stratejisinin ülkemiz nüfusunun %10'dan daha azına ancak uygulanabilmiş olmasının anlaşılabilir olmadığı vurgulandı. Sağlıkta dönüşüm, aile hekimliği programları gibi birinci basamağı ve verem savaş dispanserlerini doğrudan etkileyecek, vertikal örgüt yapısını bozacak girişimlerin ise sorunu felaket boyutlarına getireceği belirtildi.

Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Oditoryumu'nda yapılan ve 200 meslek-



taşımızın katıldığı panele Prof. Dr. Eyüp Sabri Uçan ve Prof. Dr. Huri Özdoğan başkanlık yaptı. Prof. Dr. Eyüp Sabri Uçan, Prof. Dr. Zeki Kılıçarslan, Doç. Dr. Kemal Tahaoğlu, Doç. Dr. Haluk Celalettin Çalışır, Uz. Dr. Özlen Tümer tarafından sorunun boyutları, dünyada ve ülkemizdeki insidensi, İstanbul'da yaşanan sorunlar ve tedavi başarıları, kür oranları sunuldu. Kür oranlarının %30-36 düzeyinde olması, İstanbul'da tüberküloz sorunun tırmanmayı sürdürmesi, kötü bir kontrol programının doğal sonucu olan ÇİDTB sıklığı, sağlıkta dönüşümün ciddi tehdit niteliğinde olduğu vurgulanarak bir yıl önce Bakanlığa

sunulmuş olan "Türk Toraks Derneği Tüberküloz Kontrolü İçin Eylem Planı" hatırlatıldı. Eylem planı uygulanması için vertikal örgüt modelinin koni şeklinde daha geniş tabanla yeniden yapılandırılması, verem savaş dispanserleri yapısının korunması, politik kararlılığın olmazsa olmaz niteliği bir kez daha vurgulandı.

Bu panel, basında ses getirmiş, akabinde Verem Savaş Daire Başkanı'nın başkanlığında İstanbul'da Süreyyapaşa'da Tüberküloz Danışma Kurulu toplanmış ve ardından Dünya Sağlık Örgütü'nden gelen uzmanlarla yurt genelinde tarama gezileri gerçekleştirilmiştir.

3 Mayıs 2005 Dünya Astım Günü

Dünyada 150-180 milyon, Türkiye'de 3-4 milyon kadar astımlı olduğu tahmin edilmektedir. Görülme sıklığı yaşam ve çevre koşullarının değişmesine bağlı olarak tüm dünyada giderek artmaktadır. Batı ülkelerinde son 20

yılda hasta sayısında 2 ila 3 misli artış olmuştur.

Uzun süre izlenen astımlı çocuklarda, ergenlikle birlikte %30-80 arasında değişen oranlarda kendiliğinden düzelme olmaktadır. Kendiliğinden düzelme

erişkin dönemde de görülür. Hastalık bazen yıllarca ara verebilir. Bununla birlikte, sürekli devam etmesi halinde tedavi ile tamamen kontrol altına alınmaktadır. Ancak hastaların tamamen yakınmasız kalabileceklerini bilmeme-



leri ve bunu talep etmemeleri hastalığın ilerlemesine neden olur.

Ülkemizde bu hastalığın tedavisi için gereken her türlü ilaç ve tedavi bulunmaktadır. Astım tedavi edilen bir hastalıktır; tedavide yaşanan sorunları birkaç başlıkta toplamak gerekirse;

- Sadece kullanılan ilaç bazında aylık tedavi gideri 20-150 ABD doları arasındadır. Bu durum sosyal güvenliği olmayan kişilerde önemlidir.
- Sprey ve toz tipi ilaçlar en etkin ve güvenilir tedavi araçlarıdır. Hastaların bu ilaçları azami yararlı kullanabilmesi, sürekli eğitim isteyen bir konudur. Bu ilaçların "hastalığın kontrol altına alınmasında etkili olan" bir bölümü, özel türde üretilen kortizon içermektedir.

c. Hastalığı tetikleyen etkenlerden kaçınma, eğitim ve doktorun önerdiği ilaçlar tedavinin esasını oluşturur. Bunların dışındaki alternatif tedavi metotlarının astım tedavisinde kanıtlanmış bir etkisi yoktur.

Ülkemizde astım için yurt çapında yeterli ve yeni bir kayıt sistemine geçilmelidir. Sağlık Bakanlığı istatistiklerinde astımın mortalite ve morbidite oranları kronik bronşit ve amfizem ile birlikte kod verilerek değerlendirilmektedir. Bu durum düzeltilerek ayrı ayrı bilgiler alınabilmelidir. Tüm hastalar gerek tanı ve gerekse tedavi açısından sosyal güvenlik kapsamına alınmalıdır. Bazı özel sağlık sigortaları astımı kapsam alanı dışında

bırakmaktadır, bu durum düzeltilmelidir.

Bu bağlamda devlet ve özel sigorta kuruluşları, Derneğimiz öncülüğünde yayımlanan "Ulusal Tanı ve Tedavi" kılavuzunu temel alarak, denetleme yapılabilir.

Sağlık konusu ile ilgili eczacı, hastane personeli, hastalar ve hasta yakınları özel eğitime tabi tutulmalıdır.

Türk Toraks Derneği, son beş yılda bütün bu sayılan gruplar için ülkemizin birçok ilinde çeşitli toplantılar düzenlemiş ve her bir grup için ayrı eğitim kitapları ve slayt setleri hazırlamıştır. Mayıs'ın ilk Salı'sı olan 3 Mayıs 2005'te Dünya Astım Günü çerçevesinde 26 ilde etkinlikler düzenlenmiş, bilgi paylaşımı yapılmıştır.

31 Mayıs 2005 Sigarasız Bir Dünya Günü



Ülkemizde sigara tüketimi giderek artmakta ve sigaranın sağlığa zararları nedeniyle her yıl yüz binlerce vatandaşımız hayatını kaybetmektedir. Sigara bağımlılığına karşı alınacak tüm önlemler, en etkin halk sağlığı girişimleridir. Dünya Sağlık Örgütü tarafından her yıl

31 Mayıs'ta yapılan "Sigarasız Bir Dünya Günü" etkinlikleri de bu salgını önleme konusunda kamuoyunu bilinçlendirmeyi hedefleyen önemli bir etkinliktir. Sigara tüketiminin hızla arttığı ve sigaraya ödenen bedelin Sağlık Bakanlığı bütçesinin yaklaşık 6 katına ulaştığı ül-

kemizde, bu yıl 31 Mayıs Sigarasız Bir Dünya Günü'nde, DSÖ tarafından önerilen, sağlık çalışanlarına yönelik "Tütün kontrolünde sağlık çalışanının rolü" teması, halka yönelik olarak da "Sigarayı bırakın ve bırakmak için hekiminizden destek isteyin" temaları vurgulandı.



Türk Toraks Derneği, Sigarasız Bir Dünya Günü etkinliklerini Türkiye'nin tüm illerinde yürütmeyi hedeflemektedir. Bu illerde, Türk Toraks Derneği, Sağlık Bakanlığı, Türk Tabipleri Birliği, Türkiye Aile Hekimleri Uzmanlık Derneği ve Pratisyen Hekimlik Derneği temsilcilerinin birlikte organize ettikleri; basın toplantıları, radyo/TV konuşmaları, hekim toplantıları (özellikle pratisyen hekimler, aile hekimleri, iç hastalıkları uzmanları ve göğüs hastalıkları uzmanları), hekimlere ve kamuoyuna gün ile ilgili kitapçıların dağıtılması, tüm sağlık kuruluşları ve kamuya açık alanlarda gün ile ilgili kâğıt

afişlerin asılması gibi etkinlikler hedeflendi ve gerçekleştirildi. Bu etkinliklerle ilgili olarak 2005'in temasını vurgulayan afiş, halka yönelik "Sigarayı Bırakıyoruz" kitapçığı, hekimlere yönelik "Sigarayı Bırakma Tedavisi" kitapçığı hazırlanmıştır.

"Sigarasız Bir Dünya Günü"nü etkin olarak değerlendirilmesi ve ülke çapında amacına ulaşabilmesi için, şubelerimizde ve il temsilciliklerimizde yapılan etkinlikler:

1. Basın toplantısı
2. Hekim-halk toplantıları
3. Hekimlere yönelik kitapçığın dağıtımı

4. Halka yönelik kitapçığın dağıtımı
5. Radyo/TV konuşmalarıdır.

Sigara sorununun boyutları, yol açtığı sağlık ve ekonomik kayıplar, tütün kontrolünün temel ilkeleri, sigara bıraktırma yöntemlerinin ve sigara karşıtı mücadelede hekimin görevlerinin vurgulandığı hekim toplantılarında kullanılan slayt setleri web sitemize konmuştur. Sigarasız Bir Dünya Günü etkinliklerinin yapıldığı şube ve il merkezlerinde hekim toplantılarından sonra halka yönelik paneller yapıldı. Bu toplantılarda katılımcılara "Sigarayı Bırakıyoruz" kitapçığı dağıtıldı.

16 Kasım 2005 Dünya KOAH Günü

Kronik Obstrüktif Akciğer Hastalığına karşı Küresel Girişim (GOLD) grubu tarafından dünyanın pek çok ülkesinde düzenlenen Dünya KOAH Günü etkinlikleri, bu yıl 16 Kasım 2005 günü yapıldı. Türkiye'de Türk Toraks Derneği, TC Sağlık Bakanlığı ve Türk Tabipleri Birliği 34 ilde Dünya KOAH Günü etkinliklerini gerçekleştirdi. Bu yıl yapılan Dünya KOAH Günü etkinliklerinin temel sloganı "**NEFESİNİZ DARALIYORSA, ÇARESİZ DEĞİL-SİNİZ**" olarak seçildi. Bunun da nedeni; nefes darlığı ile KOAH'ın diğer belirtilerinin yaşlanmanın doğal bir parçası olmadığını ve KOAH'lı kişilere yardımcı olacak tedavilerin bulunduğunu vurgulamaktır. Bu olumlu sloganla, hastalara ve KOAH belirtileri bulunan diğerlerine doktorlarına başvurma ve yardım alma konusunda güç vermek amaçlanmıştır.

KOAH, sadece dünyada değil Türkiye'de de önemli bir halk sağlığı sorunudur. Ülkemizde yaklaşık 5 milyon KOAH'lı hasta olduğu, 40

yaş üstü her beş yetiştikenden birinde KOAH bulunduğu bildirilmiştir. Hastalık ülkemizde en çok ölüme neden olan 3. hastalıktır ve her yıl yaklaşık 30 bin kişi bu hastalıktan ölmektedir. Buna karşın hastaların yaklaşık %90'ı kendilerinde bu hastalığın bulunduğunu bilmemekte, bilenler de uygun bir tedavi almamaktadırlar.

Dünya KOAH Günü'nün temel

amacı; kamuoyu, sağlık personeli ve sağlık yöneticilerini bilgilendirmek ve bu önlenbilir, tedavi edilebilir hastalık konusunda kendilerini bilinçlendirmektir. Bu amaçla Türkiye'nin değişik illerinde hasta-hekim toplantıları, ücretsiz spirometri testleri ve radyo-TV görüşmeleri yapıldı, 16 Kasım günü İstanbul'da bir basın toplantısı düzenlenerek, gazetele-re konu ile ilgili ilanlar verildi.

